МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

кафедра інформаційних систем та технологій

3BIT

із лабораторної роботи № 7

з дисципліни **"Технології програмування об'єктів лінгвістичної** предметної галузі"

<u>на тему</u>: "Взаємодія з БД лінгвістичної інформації та текстовими файлами"

Варіант № **2-05**

Виконав:

Студент групи №2

Кличлієв Кирило

Перевірив:

доц. Костіков М. П.

Мета лабораторної роботи

Метою лабораторної роботи №7 ϵ ознайомлення з базами даних, що містять лінгвістичну інформацію, та операціями, які можна проводити над цими даними.

Дані з індивідуального варіанту №2-05

Літера: К

Відмінок: plG

Нове слово: przyjaciel

Рід: 1

Середовище розробки

Мова програмування: Python

Назва та версія IDE: Visual Studio Code 1.78.2

Назва та версія ОС: Linux Mint 21 Vanessa

Мова ОС: англійська

Хід роботи

1. Створюємо новий консольний проєкт (мовою Python або іншою довільною), що при запуску виводить прізвище, ім'я, групу виконавця, а також номер ЛР. Копіюємо в папку з проєктом текстовий файл* parse_lab07.txt (далі polish.txt) і БД* pol_lab07.s3db зі словоформами іменників польської мови.

```
print('Кличлієв Кирило\пГрупа №2\пЛабораторна робота №7') 🕈

✓ 0.0s

Кличлієв Кирило
Група №2
Лабораторна робота №7
```

- 2. Імпортуємо бібліотеку sqlite3, необхідну для виконання поставлених задач.
- 3. Встановлюємо та перевіряємо з'єднання з БД, виконавши перший SQL-запит: знайти будь-яке одне слово в початковій формі (sgN) та вивести його в консоль.

```
cursor.execute("SELECT sgN FROM tnoun")
print(f'Перше слово в колонці sgN: {cursor.fetchone()[0]}')

✓ 0.0s

Перше слово в колонці sgN: adres

ute("SELECT sgN FROM tnoun WHERE gender IS 2")
ше слово в колонці sgN, що належить до жіночого роду: {cursor.fetchone()[0]}')

✓ 0.0s

Руthon

Перше слово в колонці sgN, що належить до жіночого роду: babcia
```

4. Створюємо та виконуємо другий SQL-запит: вивести в консоль через кому всі слова, які починаються на задану літеру, в заданому відмінку (за індивідуальним варіантом літера - К, відмінок - plG).

```
cursor.execute("SELECT plG FROM tnoun WHERE plG LIKE 'k_%'")
k_words = ", ".join([str(word[0]) for word in cursor.fetchall()])
print(f'Слова з колонки plG, що починаються на літеру К: {k_words}')
✓ o.os
```

Результат роботи коду:

Слова з колонки plG, що починаються на літеру К: kamieni, kapeluszy, kapitanów, kawałków, kluczy, kobiet, kochań, kontaktów, końców, koni, korytarzy, kotów, kół, krajów, kroków, królów, krwi, krzeseł, krzyków, księży, księżyców, kształtów, kul

5. Створюємо та виконуємо третій SQL-запит, який додає до БД нове слово (за інд. варіантом - przyjaciel) у колонку sgN та його рід (за інд. варіантом - 1) в колонку gender:

```
gender = 1
nw = 'przyjaciel'

cursor.execute(f"INSERT INTO tnoun (gender, sgN) VALUES(\'{gender}\', \'{nw}\')")
cursor.execute("SELECT sgN, gender FROM tnoun ORDER BY id DESC LIMIT 1")
last_word = cursor.fetchone()
print(f'Додане слово: {last_word[0]}\nP∏д доданого слова: {last_word[1]}')

✓ 0.0s

Додане слово: przyjaciel
Рід доданого слова: 1
```

6. Зчитаємо з файлу "polish.txt" всі граматичні форми однини та множини слова "przyjaciel" в окремі змінні по відмінках: sgN, sgG, sgD, sgA, sgI, sgL, sgV, plN, plG, plD, plA, plI, plL, plV. Мені зручніше працювати з файлами з розширенням .csv і бібліотекою pandas, яка дозволяє легко маніпулювати даними з файлів такого формату. Для конвертації txt-файлу в csv імпортуємо бібліотеку pandas, зчитуємо файл polish.txt і оскільки колонки розділені табуляцією ("\t"), то встановлюємо параметр delimiter='\t'

```
import pandas as pd

df = pd.read_csv("polish.txt", delimiter='\t')

df.to_csv('polish.csv')
```

Зчитуємо з файлу polish.csv усі граматичні форми заданого слова та зберігаємо їх у словник:

```
words = df[df['punkt'] == 'przyjaciel']
   for r in words.itertuples():
       if 'sg:nom' in r[3]:
    sgN = r[1]
       if 'sg:gen' in r[3]:
           sgG = r[1]
       if 'sg:dat' in r[3]:
           sgD = r[1]
       if 'sg:acc' in r[3]:
           sgA = r[1]
           sgI = r[1]
       if 'sg:loc' in r[3]:
           sgL = r[1]
       if 'sg:voc' in r[3]:
           sgV = r[1]
       if 'pl:nom' in r[3]:
           plN = r[1]
       if 'pl:gen' in r[3]:
           plG = r[1]
       if 'pl:dat' in r[3]:
           plD = r[1]
       if 'pl:acc' in r[3]:
           plA = r[1]
       if 'pl:inst' in r[3]:
           plI = r[1]
       if 'pl:loc' in r[3]:
           plL = r[1]
       if 'pl:voc' in r[3]:
           plV = r[1]
   columns = {'sqN':sqN, 'sqG':sqG, 'sqD':sqD, 'sqA':sqA, 'sqI':sqI, 'sqL':sqL, 'sqV':sqV,
               'plN':plN, 'plG':plG, 'plD':plD, 'plA':plA, 'plI':plI, 'plL':plL, 'plV':plV}
   for col, word in columns.items():
       print(f"Відмінок: {col}, словоформа: {word}")
Biдмiнок: sgN, словоформа: przyjaciel
Відмінок: sgG, словоформа: przyjaciela
Відмінок: sgD, словоформа: przyjacielowi
Відмінок: sgA, словоформа: przyjaciela
Відмінок: sgI, словоформа: przyjacielem
Відмінок: sgL, словоформа: przyjacielu
Відмінок: sgV, словоформа: przyjacielu
Відмінок: plN, словоформа: przyjaciele
Відмінок: plG, словоформа: przyjaciół
Відмінок: plD, словоформа: przyjaciołom
Biдмiнок: plA, словоформа: przyjaciół
Bідмінок: plI, словоформа: przyjaciółmi
Biдмiнок: plL, словоформа: przyjaciołach
Biдмiнок: plV, словоформа: przyjaciele
```

7. Створюємо та виконуємо четвертий SQL-запит, який оновлює запис із новим словом у БД, додаючи у відповідні колонки з відмінками всі його граматичні форми.

Результат роботи коду (повертає рядок "przyjaciel" з оновленими даними про інші словоформи аналізованої лексеми):

```
(5644, 1, None, 'przyjaciel', 'przyjaciela', 'przyjacielowi', 'przyjaciela', 'przyjacielem', 'przyjacielu', 'przyjacielu', 'przyjaciołele', 'przyjaciół', 'przyjaciołom', 'przyjaciół', 'przyjaciółmi', 'przyjaciołach', 'przyjaciele')
```

Висновки

Отже, під час виконання лабораторної роботи №7 було набуто та закріплено навички роботи з лінгвістичними базами даних. Зокрема, ми, використовуючи бібліотеку sqlite3, підключали БД до пайтонівських скриптів, створювали запити, які дозволяли нам витягувати дані з БД (запит SELECT), а також оновлювати їх (запит UPDATE).